Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Subsidieoproep Levend Water 2027

Samenvatting

Met het oog op een versnelde uitvoering van de acties uit het derde stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 (SGBP3) wordt een subsidieoproep Levend Water gelanceerd voor lokale waterbeheerders. Via deze oproep wordt ingezet op het hydromorfologisch herstel van onbevaarbare waterlopen, een belangrijke voorwaarde voor het realiseren van de goede watertoestand voor de EU kaderrichtlijn Water en het decreet integraal waterbeleid.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

De projectoproep Levend Water kadert binnen het beleidsveld water en geeft uitvoering aan het stroomgebiedbeheerplan 2022-2027 (SGBP3) in uitvoering van de EU kaderrichtlijn Water en het decreet integraal waterbeleid.

Via een gerichte financiële impuls uit de Blue Deal-enveloppe wil de Vlaamse overheid lokale waterbeheerders ondersteunen bij de realisatie van uitvoeringsklare investeringsprojecten voor het hydromorfologisch herstel van onbevaarbare waterlopen. Deze projecten geven uitvoering aan acties uit SGBP3 en dragen bij aan een betere ecologische waterkwaliteit, meer biodiversiteit, een groter zelfzuiverend vermogen en het herstel van het natuurlijke karakter van waterlopen.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het advies van de Inspectie van Financiën van 20/10/2026 gaat in bijlage 2.
Het begrotingsakkoord werd verkregen op 5 november 2026.

2. INHOUD

De Levend Water projectoproep beoogt steun te verlenen aan uitvoeringsklare investeringsprojecten van lokale waterbeheerders die een bijdrage leveren aan het hydromorfologisch herstel van onbevaarbare waterlopen. Door steun te verlenen aan lokale acties die direct of indirect uitvoering geven aan acties uit het SGBP3 worden effecten versterkt. Het uitgangspunt van de projectoproep is om versneld uitvoering te geven aan acties uit het SGBP3 en zo waterlopen opnieuw hun natuurlijk karakter terug te geven en knelpunten die een goede ecologische waterkwaliteit in de weg staan, weg te werken.

Het gaat hierbij om acties die de hydromorfologische toestand verbeteren: herstel van meanders, verbetering van bedding en oeverstructuur, herstellen van contact met de vallei, wegnemen van vismigratieknelpunten, ingebuisde trajecten openleggen, natuurlijke peilen en afvoer herstellen.... Hiervoor zijn acties opgenomen in het maatregelenprogramma van de stroomgebiedbeheerplannen 2022-2027.

Projecten waarbij snel overgegaan kan worden tot uitvoering op het terrein, genieten de voorkeur, omdat ze bijdragen aan de maximale uitvoering van het SGBP3 en bijdragen aan het doelbereik voor de EU kaderrichtlijn Water en het decreet Integraal Waterbeleid.

De oproep richt zich naar lokale waterbeheerders die initiatiefnemer zijn van investeringsprojecten op het vlak van hydromorfologisch herstel. Projecten kunnen starten van zodra de subsidie werd goedgekeurd door de minister en moeten ten laatste op 31 december 2030 afgerond zijn. Het subsidiepercentage bedraagt steeds 60%.

Korte beschrijving van de procedure

Bij de opmaak van het subsidiereglement is rekening gehouden met de bepalingen in art. 76/2 van de VCO over het subsidiekader. Het betreft een subsidieoproep voor een totaalbudget van 6.000.000 euro waarbij de mogelijkheid is dat de projectsubsidies het bedrag van 250.000 euro overschrijden, zodat in toepassing van art. 71, §4, van het besluit VCO dit subsidiereglement voorgelegd wordt aan de Vlaamse Regering. Binnen de perken van de voorziene begrotingskredieten kan de minister van Omgeving de totale enveloppe voor de ondersteuning van de projecten Levend Water verhogen.

Na goedkeuring van het subsidiereglement gebeurt de toekenning van de individuele subsidies via ministerieel besluit. Na goedkeuring van de subsidie en na de uitvoering van het project levert de initiatiefnemer de nodige info aan om een bredere communicatie en kennisuitwisseling van de resultaten toe te laten evenals een beleidsevaluatie op basis van indicatoren mogelijk te maken.

Het subsidiereglement voor de projectoproep levend water is opgenomen in bijlage 1. Het bevat de gewenste tijdsplanning zoals die op heden voorzien is, maar zal nog aangepast worden indien het formele startmoment nog aanzienlijk wijzigt.

Een volledig uitgewerkt projectvoorstel wordt uiterlijk op dinsdag 23 februari 2027 om 12u ingediend. De jury beoordeelt de definitieve voorstellen en maakt een selectie passend binnen het beschikbare budget.

De jury maakt op basis van het juryverslag een voorstel op van projecten die in aanmerking komen voor subsidiëring. De VMM legt het voorstel voor aan de minister. De minister beslist over de subsidiëring van de projecten.

Financiële aanrekening

Investeringsprojecten komen in aanmerking vanaf een budget van 25.000 euro. Het subsidiepercentage bedraagt 60% en de subsidie kan maximaal 1.000.000 euro bedragen. De werken moeten ten laatste op 31 december 2030 afgerond zijn.

Kosten voor omkaderende activiteiten (voorbereidende studies, projectcoördinatie, kosten voor communicatie en kennisdeling, ...) kunnen bij een project tot maximaal 30% van de subsidiabele projectkosten exclusief grondaankopen ingebracht worden. Deze kosten worden in het projectvoorstel verantwoord.

3. **BESTUURLIJKE IMPACT**

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Binnen de beschikbare Blue Deal-middelen wordt voor de projectoproep 'Levend Water' 6.000.000 euro voorzien in 2027. Dit bedrag wordt voorzien op begrotingsartikel QBX-3QCG2DA-WT van het MINA-fonds, meer bepaald basisallocatie QBX 3QC093 7320 uitvoering van maatregelenprogramma's in het kader van stroomgebiedbeheerplannen, waarvoor de Vlaamse Regering gemachtigd is om subsidies toe te kennen ter ondersteuning van projecten voor de uitvoering van maatregelenprogramma's in het kader van stroomgebiedbeheerplannen.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten, zodat het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling niet vereist is.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voorliggende oproep en de daaruit voortvloeiende subsidies hebben licht positieve gevolgen op het beleid of de financiën van de lokale en provinciale besturen :

- personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet;
- werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven;
- investeringen en schuld: het voorstel voorziet een subsidie 60% voor de investeringen door de lokale besturen. In eerste instantie worden projecten beoogd waartoe de lokale waterbeheerders (provincies, polders, wateringen, gemeenten als waterbeheerder) zich in de stroomgebiedbeheerplannen geëngageerd hebben;
- ontvangsten: het voorstel resulteert niet in bijkomende ontvangsten.

4. **VERDER TRAJECT**

Na goedkeuring van het subsidiereglement door de Vlaamse Regering kan de oproep gelanceerd worden. De procedure en het verdere verloop is beschreven onder punt 2. De VMM legt op basis van de beoordeling van de jury en het beschikbare budget, een voorstel van de projecten die in aanmerking komen voor subsidie voor aan de minister. De minister beslist over de toekenning van de subsidies aan de projecten.

De uitvoering en opvolging van de projectoproep ligt in handen van de VMM.

5. **VOORSTEL VAN BESLISSING**

De Vlaamse Regering beslist:

- haar goedkeuring te hechten aan voorgelegd subsidiereglement.
- de Vlaamse minister bevoegd voor het leefmilieu en het waterbeleid te machtigen om de individuele subsidies via ministerieel besluit toe te kennen.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS